

Bedrijfseconomie in Balans, 8^e druk, havo, Hoofdstuk 13 Organisatie en maatschappij Samenvatting d.d. 12-3-2019

13.1 Omvang

Bij de *absolute grootte* gaat het om een meetbare omvang. Bij de *groottecriteria* spelen de waarde van de activa (het balanstotaal), de netto-omzet (omzet na kortingen) en het gemiddeld aantal werknemers een rol.

Het *bestuursverslag* gaat over de gang van zaken in de onderneming, over het afgelopen boekjaar en de verwachte ontwikkelingen. De *overige gegevens* gaan over de accountant, winstverdeling, aandelen, zeggenschap en nevenvestigingen.

Bij de *relatieve* omvang bereken we de grootte van een onderneming in verhouding tot een andere onderneming.

Het *marktaandeel van de afzet* bereken je als

$$\frac{\text{afzet van de onderneming in een bepaalde regio over een bepaalde periode}}{\text{totale afzet van alle ondernemingen in een bepaalde regio over een bepaalde periode}} \times 100\%$$

Het *marktaandeel van de omzet* bereken je als

$$\frac{\text{omzet van de onderneming in een bepaalde regio over een bepaalde periode}}{\text{totale omzet van alle ondernemingen in een bepaalde regio over een bepaalde periode}} \times 100\%$$

De *marktpositie* is de plaats die de onderneming met haar producten inneemt in de markt ten opzichte van de concurrentie. De *marktleider* heeft het grootste marktaandeel.

13.2 Maatschappelijke behoeften

In de *economische kringloop* gaat een *geldstroom* van de gezinnen naar de ondernemingen voor de aankoop van producten en er gaat een *productenstroom* van de ondernemingen naar gezinnen. De ondernemingen leveren producten aan de gezinnen en de gezinnen leveren hun product – arbeid – aan de ondernemingen.

Organisaties voldoen aan *maatschappelijke behoeften* door het leveren van producten, het bieden van werkgelegenheid, werken aan innovatie, leveren van een inkomen en leveren van belastingopbrengsten.

13.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Een onderneming onderneemt *maatschappelijk verantwoord* (MVO) door vrijwillig bij te dragen aan een betere samenleving en een schoner milieu. Ze richt zich op de combinatie van drie factoren: *people*, *planet* en *profit*.

De *arbowet* geeft regels over de veiligheid en gezondheid van de werknemers.

Een *ISO-standaard* wordt internationaal gebruikt en geeft een onderneming instructies hoe zij aan bepaalde voorwaarden en eisen kan voldoen.

Greenwashing is als een onderneming naar de klant toe communiceert veel aan MVO te doen, maar ze dat in werkelijkheid niet doet of alleen maar zolang de wet er haar toe verplicht.

13.4 Accountant

Een accountant kan een samenstellingsopdracht of een beoordelingsopdracht aannemen.

Een *samenstellingsopdracht* omvat het verzamelen, verwerken, rubriceren en samenvatten van financiële informatie tot een financieel overzicht (bijvoorbeeld een jaarrekening).

Bij een *beoordelingsopdracht*, voert de accountant naast de samenstelling ook een aantal controles uit, zodat hij kan toetsen aan een norm.

De *controleverklaring* is een verklaring waarin de accountant over het resultaat en vermogen (dus ook eigen vermogen) oordeelt. De accountant verklaart dat beide bedragen een *getrouwe weergave* zijn van de werkelijkheid. Getrouw omvat betrouwbaar, aanvaardbaar, rechtmatig en toereikend.

- *Betrouwbaar*: juist, volledig en tijdig. Alle cijfers moeten juist, volledig en in het juiste jaar verantwoord worden.
- *Aanvaardbaar* is een waardering van de cijfers volgens de wet- en regelgeving.
- *Rechtmatig* heeft te maken met het terecht zijn van de kosten, dit is een nadere uitsplitsing van juist.
- Bij *toereikend* vraagt de accountant zich af of de bedragen op de juiste plaats in de jaarrekening staan en of deze schriftelijk goed zijn toegelicht.

Een controleverklaring van de accountant kan *goedkeurend* zijn, *afkeurend*, *met oordeelonthouding* (er ontbreken nog gegevens, het is nog niet duidelijk) of een *verklaring met beperking* (in principe juist, maar hier en daar moet nog wat worden verbeterd).

Bij *advisering* zoekt een accountant samen met een cliënt naar oplossingen.

Social accounting is het vrijwillig laten controleren of de beweringen over MVO betrouwbaar zijn.